

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/90/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1218203814
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1218203814.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú: Z. T., D. W. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/a, Bratislava, dieťa rodičov - matky: V. M., D. W. XX.XX.XXXX, N.: C. XXXX/XX, N., zastúpená: JUDr. Danou Martinkovou, advokátkou, so sídlom: Záhradnícka 64, Bratislava, a otca: M. T., D. W. XX.XX.XXXX, H. N.: C. X, N., o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 5. Marca 2019, č.k. 11P/59/2018-190, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 5. marca 2019 č.k. 11P/59/2018-190, p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 05.03.2019 č. k. 11P/59/2018-190 zveril maloletú Z. T., D. W. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, a súčasne rozhodol, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obaja rodičia. Súd prvej inštancie zaviazal otca platiť výživné na maloletú v sume 180,- € mesačne, ktoré je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci, vopred k rukám matky od 26.04.2018 a určil otcovi povinnosť zaplatiť zročné výživné za obdobie od 26.04.2018 do 28.02.2019 v sume 913,33 € k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh matky zamietol. Styk otca s maloletou sa na žiadosť rodičov neupravoval. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka maloletej sa návrhom podaným na súd prvej inštancie dňa 26.04.2018 domáhala zverenia maloletej Z. do jej osobnej starostlivosti s tým, že ju bude aj zastupovať a spravovať jej majetok a žiadala uložiť otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 150,- € mesačne (v priebehu konania upravila návrh a žiadala výživné určiť v sume 250,- €) a styk otca s maloletou neupravovať. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2010, pričom otec prispieval na maloletú výživným vo výške 100,- € mesačne. Od kalendárneho mesiaca jún 2017 neprispieval na výživu a výchovu dcéry, a taktiež sa vyhýbal kontaktu s ňou, netrávil s ňou voľný čas. Matka ďalej uviedla, že žije v spoločnej domácnosti v nájme spolu s dcérou, so svojím partnerom O. Y. a ich spoločným synom F. (D.. XX.XX.XXXX).

3. Otec sa k návrhu matky nevyjadril.

4. Súd prvej inštancie návrh matky právne odôvodnil ustanovením § 24 ods. 2 a 4, § 31 ods. 2, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a vecne tým, že pri rozhodovaní vychádzal zo skutočného stavu preukázaného na základe vykonaného dokazovania, v rámci ktorého uviedol, že maloletá Z. je vo veku 9 rokov, navštevuje 1. stupeň základnej školy, výška výdavkov na maloletú v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou predstavuje v priemere sumu 52,49 € mesačne (alergologická ambulancia, stomatologická chirurgia), náklady na maloletú v súvislosti s jej školskou dochádzkou a záujmovou činnosťou predstavujú sumu 95,97 € (popri bežných výdavkoch matky na stravu, oblečenie, obuv maloletej a výdavkoch na bývanie). Matka od februára 2018 poberá len prídavky na deti, z toho na maloletú Z. vo výške 23,68 € mesačne. Maloletý syn F. nastúpil od septembra 2018 do predškolského zariadenia a s poukazom na možnosť zvýšenej chorľavosti u syna matka nenastúpila do zamestnania s tým, že po stabilizovaní syna v kolektíve sa plánuje zamestnať. Matka žije v spoločnej domácnosti v nájme spolu s maloletou, so svojim partnerom O. Y. a ich spoločným synom F., pričom nájomné za byt predstavuje sumu 600,- € mesačne. Je vlastníčkou 1 -izbového bytu v Bratislave s odhadovanou hodnotou cca 85.000,-€, kde však nebýva a kúpila ho ako investíciu. Okrem toho vlastní pozemok v Hamuliakove v hodnote 8.000,-€, motorové vozidlo zn. VW PASAT (rok výroby 2007) s odhadovanou hodnotou 7.000,-€ a motorové vozidlo Opel Calibra (rok výroby 1997) s odhadovanou hodnotou 1.500,- €. Otec maloletej má ukončené základné vzdelanie, pracuje na dohodu cca dva krát týždenne a podľa svojho vlastného vyjadrenia zarobí spolu cca 120,- € týždenne. Býva u svojej matky, ktorej prispieva na bývanie sumou 95,- € mesačne. V priebehu konania uhradil matke maloletej spolu 2.000,-€ na výživné a to platbou v septembri 2018 v sume 1.100,-€ a platbou vo februári 2019 v sume 900,-€, a to za obdobie od júna 2017 do januára 2019 (t.j. za 20 mesiacov). Otec nevlastní nehnuteľnosti, je však vlastníkom motorového vozidla Škoda Fabia, rok výroby 2000. Ďalšie vyživovacie povinnosti nemá, nie je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadnu podporu, ani sociálne dávky, zdravotné problémy nezdokladoval.

5. V konaní pred súdom matka doplnila, že v minulosti vlastnila byt zaťažený hypotékou, ktorý predala. Zo získaných prostriedkov kúpila ďalší byt, ktorý zrekonštruovali a predali, pričom aj teraz má byt (evidovaný na LV č. XXXX vedenom pre k.ú. Vrakuňa) za tým účelom, že ho partner zrekonštruuje a tým zhodnotí a následným predajom získajú prostriedky jednak na obživu, ako aj na kúpu ďalšieho bytu. K pozemku v Hamuliakove uviedla, že ho predala a kúpna cena cca 8.000,- € jej už bola vyplatená. Jedno auto, ktoré vlastní, je nepojazdné, druhé je využívané na rodinné účely - cestu k lekárovi, do školy, na doučovanie a pod. V minulosti bola matka predavačkou a čašníčkou, absolvovala strednú školu kuchár-čaišnik bez maturity. Otec maloletej vo svojich výpovediach pred súdom prvej inštancie uviedol, že 8 rokov robil v motorkárskom klube v bufete, prepustili ho v júni 2017, pol roka bol nezamestnaný a naposledy pracoval asi dva mesiace vo fastfoode na Dolných Honoch. V súčasnosti nemá robotu, ale keby chcel, tak si ju nájde. Pracuje iba na dohodu cca dvakrát týždenne od rána do večera, pričom zarobí spolu cca 120,-€ týždenne. Býva u matky, ktorá má náklady na bývanie 190,-€ mesačne, z čoho jej on prispieva polovicu. S dcérou sa chce stretávať a má o ňu záujem. Nesúhlasí s platením výživného vo výške 250,-€ mesačne, nakoľko má asi štyri exekúcie. Je ochotný platiť výživné v sume 100,-€ mesačne s tým, že dcére prispieval v minulosti aj inými plneniami a kupoval jej veci, napr. oblečenie.

6. Kolízny opatrovník v konaní pred súdom prvej inštancie navrhoval určiť výživné vo výške 200,- € mesačne, nakoľko náklady na maloletú nie sú určite menej ako 300,- € mesačne. Kolízny opatrovník navrhol styk otca s maloletou neupravovať.

7. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zverení maloletej do starostlivosti matky vychádzal zo skutočnosti, že matka sa o maloletú dlhodobo stará, pričom so zverením dieťaťa matke súhlasil tak kolízny opatrovník, ako aj samotný otec maloletej. Nemal pochybnosti o riadnej starostlivosti matky o maloletú a námietky otca v tomto smere, vznesené až na druhom pojednávaní, vyhodnotil ako účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu výživného v primeranej výške.

8. V otázke zastupovania a správy majetku maloletej súd prvej inštancie rozhodol tak, že obaja rodičia majú oprávnenie zastupovať maloletú a spravovať jej majetok. Dôvodil, že zastupovanie maloleteho dieťaťa a správa jeho majetku je súčasťou základných rodičovských práv a povinností. Keďže v danom prípade nebol dôvod obmedziť alebo pozbaviť ani jedného rodiča rodičovských práv a povinností, súd prvej inštancie priznal oprávnenie zastupovať maloletú a spravovať jej majetok obom rodičom.

9. Súd prvej inštancie na žiadosť rodičov neupravil styk otca s maloletou, avšak zdôraznil, že maloletá má právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, teda aj k otcovi, ktorému nebola zverená do osobnej starostlivosti, a úlohou oboch rodičov je toto jej právo rešpektovať a umožniť jeho realizáciu.

10. Pri určovaní výšky výživného vychádzal súd prvej inštancie z odôvodnených potrieb maloletej, ako aj z možností a schopností otca. Poukázal na to, že pokiaľ je otec schopný počas dvoch pracovných dní týždenne dosiahnuť celkovo príjem 480,-€ netto mesačne a sám sa vyjadril, že keby chcel, tak si prácu nájde, nemožno potom nezohľadniť predpokladaný príjem otca, keby sa riadne zamestnal na plný pracovný úväzok. Na druhej strane súd prvej inštancie vyhodnotil, že vzhľadom na vek a vzdelanie otca nemožno spravodlivo od neho požadovať výživné v sume navrhovanej matkou, a preto v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Súd prvej inštancie zohľadnil odôvodnené výdavky maloletej, v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou, školskou dochádzkou a záujmovou činnosťou maloletej spolu vo výške 148,36 € mesačne, k tomu predpokladal ďalej bežné výdavky na stravu, oblečenie, obuv, hygienu. Nezohľadnil však pomernú časť matkou vynakladaných výdavkov na bývanie v podobe nájomného (600,-€ mesačne), t.j. 150,-€ mesačne, a to vzhľadom na skutočnosť, že matka vlastní 1-izbový byt a ďalšiu nehnuteľnosť v hodnote 8.000,-€ (údajne už matke vyplatené) a svoju bytovú otázku by teda mohla riešiť aj inak, než nájomom bytu za tak vysokú sumu. V zhode s kolíznym opatrovníkom súd prvej inštancie dospel k záveru, že reálne mesačné náklady matky na odôvodnené potreby maloletej, vzhľadom na jej vek a zdravotný stav nedosahujú sumu nižšiu než 300,-€ mesačne. Na týchto výdavkoch sú povinní sa podieľať obaja rodičia podľa svojich schopností a možností, pričom je potrebné zohľadniť tú skutočnosť, že osobnú starostlivosť poskytuje maloletej výlučne matka, a teda otec má znášať náklady na výživu maloletej vo väčšom rozsahu. Súd prvej inštancie neprihliadol na skutočnosť, že matka t.č. poberá len prídavky na dieťa, a že nie je zamestnaná, nakoľko je tomu tak na základe jej dobrovoľného rozhodnutia a žiadna vážna prekážka jej nebránila po ukončení rodičovskej dovolenky sa riadne zamestnať. Za predpokladu, že odôvodnené výdavky na dieťa sú cca vo výške 300,-€ mesačne a pomer finančného príspevku otca má byť s ohľadom na osobnú starostlivosť matky vyšší, zohľadňujúc možnosti otca považoval súd prvej inštancie za primerané výživné zo strany otca na maloletú určiť v sume 180,-€ mesačne. Zročné výživné na maloletú súd prvej inštancie vyčíslil, ako súčet plnení za obdobie od 26.04.2018 do 28.02.2019 celkovo v sume 1.813,33 €, voči ktorému započítal čiastku uhradenú otcom vo výške 900,-€. Zvyšnú platbu otca po podaní návrhu vo výške 1.100,-€ súd prvej inštancie v súlade s výpoveďou matky a otca považoval za úhradu zameškaného výživného za obdobie od júna 2017 do apríla 2018 (11 mesiacov á 100,-€ mesačne - na základe ústnej dohody s matkou).

11. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa stanovenej vyživovacej povinnosti podal včas odvolanie otec maloletej, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g) a h) Civilného sporového poriadku (CSP). Rozhodnutie v napadnutej časti považuje otec za nesprávne, nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní, skutkovom a právnom stave veci. Otec má za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil vykonané dokazovanie a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam v otázkach vyživovacej povinnosti a odôvodnených potrebách maloletej, pričom rozhodnutie o výživnom zároveň nezodpovedá ani schopnostiam, možnostiam a výdavkom otca maloletej. Matka svoje nároky na plnenie vyživovacej povinnosti odôvodňuje okrem iného aj tým, že poberá iba prídavky na deti, pričom do zamestnania dobrovoľne nenastúpila. Súd prvej inštancie podľa názoru otca uvedené neskúmala a touto právne významnou skutočnosťou sa v odôvodnení svojho rozsudku nezaoberal. Rovnako opomenul aj skutočnosť, že matka žije v spoločnej domácnosti so svojim partnerom O. Y., ktorý má tiež zákonnú povinnosť prispievať na výchovu a výživu oboch maloletých detí, a to titulom vzájomného spolužitia s matkou. Z uvedeného dôvodu podľa názoru otca je rozhodnutie súdu prvej inštancie nespreskúmateľné, trpí vadami majúcimi za následok nesprávne posúdenie veci, čo do určenia výživného na maloletú. Otec má rovnako za to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s majetkovými pomermi oboch rodičov a skutočnosťami, ktoré svedčia o vysokej životnej úrovni matky a jej dostatočnom hmotnom zabezpečení. Otec na rozdiel od matky nevlastní žiadne nehnuteľnosti a z príjmu vo výške cca 480,-€ mesačne uhradza sumu 95,-€ na bývanie, pričom zo zvyšnej sumy t.j. z príjmu vo výške 395,-€ nie je možné uhrádzať súdom stanovené výživné v sume 180,-€ mesačne. Súd prvej inštancie podľa názoru otca nebral do úvahy ani výdavky na strane otca, ktoré sú nevyhnutne potrebné pre zabezpečenie jeho každodenných životných potrieb. Pri zohľadnení výživného v sume 180,-€ mesačne, otec nie je schopný zo zostávajúcej sumy vo výške 215,-€ reálne zabezpečiť svoje základné životné potreby tak, aby

mohol dôstojne žiť. Otec má za to, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výživného je nepreskúmateľný, neobsahuje rozbor úvah, ktorými sa súd prvej inštancie riadil pri svojich záveroch a pri svojom rozhodovaní. Z tohto dôvodu bolo porušené právo na súdnu ochranu. Poukázal na to, že všeobecne platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z tohto dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, čo do výšky vyživovacej povinnosti zmenil tak, že zaviazal otca maloletej prispievať na jej výchovu a výživu sumou 100,-€ mesačne vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia.

13. Matka maloletej sa vyjadrila k odvolaniu otca a uviedla, že skutočnosť, že žije s novým partnerom, s ktorým má dieťa a zdieľa s nimi spoločnú domácnosť, nezbavuje otca maloletej jeho rodičovských povinností voči dcére. Otec sa na pojednávaní vyjadril, že by mohol pracovať aj viac. Nevyužíva teda naplno svoju pracovnú kapacitu a možnosti. Taktiež nepreukázal, že by mu nejaké okolnosti bránili pracovať vo väčšej miere plnohodnotne. Výživné, ktoré od otca žiada na maloletú, nie je neprimerané a nemá slúžiť na kompenzáciu výdavkov matky. Otec maloletej nie je zdravotne obmedzený, nemá ani tak vysoký vek, ktorý by mu bránil pracovať a ani časovo naplno nevyužíva pracovný týždeň k plneniu pracovných povinností. Jeho pracovné aktivity tak vykazujú značné rezervy. Matka sa o dieťa osobne vzorne stará a to nielen po materiálnej stránke, ale snaží sa byť dieťaťu oporou i po psychickej stránke. Z uvedených dôvodov žiada rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

14. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie otca je nedôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27.05.2020 (§ 378 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku bola matka, právna zástupkyňa matky, otec, a súčasne kolízny opatrovník upovedomení zákonným spôsobom.

15. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k určeniu vyživovacej povinnosti, v tejto súvislosti má odvolací súd za to, že vyživovacia povinnosť otca určená na maloletú Z., s poukazom výdavky maloletej, ako aj na osobné, zárobkové a majetkové pomery otca bola ustálená zo strany súdu prvej inštancie primeraným spôsobom. V danom prípade odvolací súd zdôrazňuje, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôznych, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorý je rôznych vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, také, ktoré vo vyššej miere zmiernujú zdravotný hendicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj.

16. V prejednávanej veci bolo odvolanie zo strany otca podané do výroku, ktorým súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť platiť na maloletú Z. výživné v sume 180,- € mesačne, počnúc dňom 26.04.2018, ktoré sumy je otec povinný zasielať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Otec v rámci svojho odvolania uviedol, že súd prvej inštancie nezohľadnil riadne jeho príjem vo výške 480,- € mesačne, nakoľko pri výživnom určenom vo výške 180,- € mesačne, otcovi nezostanú finančné prostriedky na zabezpečenie jeho základných životných potrieb. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že výživné na maloleté dieťa má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča. Inak povedané, povinný rodič musí najskôr uhradiť výživné na dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a je výživou na neho odkázané, a až následne môže uhrádzať svoje vlastné potreby a výdavky. Odvolací súd súčasne uvádza, že súd prvej inštancie pri určovaní výšky výživného na maloletú nevychádzal iba z príjmu otca, avšak v jeho prípade súd prvej inštancie zohľadnil aj tzv. potencialitu príjmu otca, práve z dôvodu, že otec v konaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že pracuje iba 2x do týždňa, brigádnicke, je takpovediac nezamestnaný, ale keby chcel prácu si nájsť. Je potrebné zdôrazniť, že pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, má aj konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdáva výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine). Tak, ako bolo vyššie uvedené, otec v konaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že je dobrovoľne nezamestnaný, pracuje brigádnicke 2x do týždňa, zarába 480,- € mesačne, ale ak by chcel zamestnať by sa. V danom prípade teda odvolací súd uvádza, že otec sa svojím prístupom vedome vzdáva výhodnejšieho zamestnania, a preto súd toto konanie otca vyhodnotil v jeho neprospech s poukazom na ustanovenie § 75 ods.1 CSP. V tejto súvislosti je potrebné prihliadnuť aj k tomu, že otec má síce základné vzdelanie, bude mať 52 rokov, nemá žiadne závažnejšie ochorenie, ktoré by mu bránilo realizovať akýkoľvek výkon povolania, ide teda o muža, v produktívnom veku, bez vážnejších zdravotných komplikácií, ktorý dobrovoľne zvolil uvedený spôsob života, t.j. bez pravidelného pracovného kolobehu a príjmu, pričom však uvedené nemôže súd zohľadniť v prospech otca, ale práve v jeho neprospech a to s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Pokiaľ ide o maloletú Z. matka riadne vyčísliť všetky výdavky v súvislosti so školou, so školskými potrebami, s oblečením, so zdravotnými výdavkami, ako aj s inými voľnočasovými aktivitami, pričom súd prvej inštancie tieto náklady na maloletú stanovil približne vo výške 300,- € mesačne, a preto výživné určené na maloletú Z. zo strany otca na sumu vo výške 180,- € mesačne, nie je výživným neprimeraným, vzhľadom ku všetkým výdavkom maloletej Z., ktorá bude mať tento rok 11 rokov, riadne navštevuje školu, študuje, má svoje aktivity, záľuby, ako aj zdravotné problémy. Pokiaľ ide o námietky otca uvedené v odvolaní, že matka je dobrovoľne nezamestnaná a poberá iba rodinné prídavky na maloleté deti, v tejto súvislosti odvolací súd udáva, že tieto skutočnosti súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní riadne zohľadnil, a rovnako pri určení výšky vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie zohľadnil aj majetkové pomery matky, a aj preto neurčil výživné na maloletú vo vyššej sume t.j. v takej sume, v akej požadovala matka. Ďalším argumentom otca v rámci podaného odvolania bola skutočnosť, že partner matky je k obojm maloletým deťom (t.j. aj k maloletej Z.) výživou taktiež povinný. Odvolací súd udáva, že uvedené tvrdenia otca nie sú pravdou, nakoľko partner matky nie je k maloletej Z. výživou povinný. K maloletej Z. sú výživou povinný prioritne rodičia maloletej, pričom partner matky, nie je otcom maloletej Z.. Partner matky O. Y. má vyživovaciu povinnosť k maloletemu synovi F. (D.. XX.XX.XXXX), ktorého má s matkou maloletej Z.. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností odvolací súd udáva, že výživné stanovené súdom prvej inštancie na maloletú Z. vo výške 180,- € mesačne, je výživným stanoveným v reálnej výške, zohľadňujúce výdavky na maloletú, príjem matky, a súčasne schopnosti a možnosti otca. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o určení výšky vyživovacej povinnosti, ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

17. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny

základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

18. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesol žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

19. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

20. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ODS. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).